

Κοινωνία & Οικονομία:

★ Ο Άνθρωπος ως Κοινωνικό (Πολιτικό) Ον ! ! !

★ Ο Ρόλος του Κοινωνικού Περιβάλλοντος !!!

★ Η Ιστορική Εξέλιξη των Κοινωνικών Συστημάτων !!!

★ Αντιπραγματισμός & Χρήμα !!!

Κοινωνία & Οικονομία:

Ο Άνθρωπος ως Κοινωνικό (Πολιτικό) Ον !!!

Αριστοτέλης: «Ο άνθρωπος είναι από τη φύση του ον κοινωνικό (δηλ. πολιτικό) κι αν μπορεί να μείνει μόνος του, τότε δεν είναι άνθρωπος, αλλά ζώο ή θεός»

Ευφυΐα ή Συνεργασία;;;

Ο σύγχρονος άνθρωπος (Άνθρωπος ο σοφός ή Homo sapiens) είναι σήμερα το μόνο είδος ανθρώπου πάνω στη Γη. Ομως στα περίπου 300.000 χρόνια ύπαρξής του, ο Homo sapiens συγκατοίκησε στον πλανήτη με τουλάχιστον άλλα τέσσερα είδη ανθρώπου. **Η καθιερωμένη άποψη είναι ότι κυριάρχησε επειδή ήταν καλύτερος κυνηγός, πιο έξυπνος και καλύτερος τεχνίτης. Ωστόσο, μερικά από τα άλλα είδη ανθρώπου ήταν εξίσου προχωρημένα τεχνολογικά, ζούσαν πάνω στη Γη για περισσότερο χρόνο - ένα εκατομμύριο χρόνια - είχαν εγκεφάλους το ίδιο μεγάλους ή και μεγαλύτερους από τον δικό μας.** Αν πήγαινε κανείς πίσω στον χρόνο 100.000 χρόνια και έπρεπε να μαντέψει ποιο είδος ανθρώπου θα τα καταφέρει, ένα από τα άλλα είδη, πιθανόν οι Νεάντερταλ, θα συγκέντρωνε τις περισσότερες πιθανότητες ...

Κοινωνία & Οικονομία:

Ο Άνθρωπος ως Κοινωνικό (Πολιτικό) Ον !!!

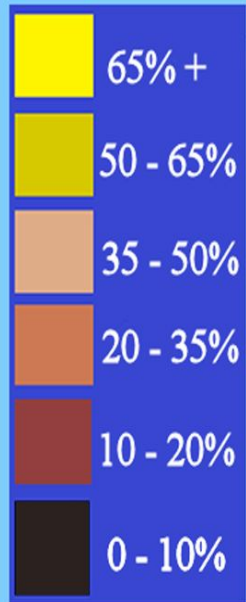
Το κρίσιμο πλεονέκτημα του Homo sapiens ήταν η (έμφυτη) **φιλικότητα** του ενός προς τον άλλο, η αποκαλούμενη **συνεργατική επικοινωνία**.

Φυσικά (Βιολογικά) & Κοινωνικά Χαρακτηριστικά !!!

Φύλο, χρώμα ματιών, προσωπικότητα, χρώμα δέρματος, μόρφωση, ανισότητα, σωματική κατασκευή, ικανότητες, αξίες ...

Ποια από τα παραπάνω θα λέγατε πως διαμορφώνονται κοινωνικά ; ; ;

65% +

50 - 65%

35 - 50%

20 - 35%

10 - 20%

0 - 10%

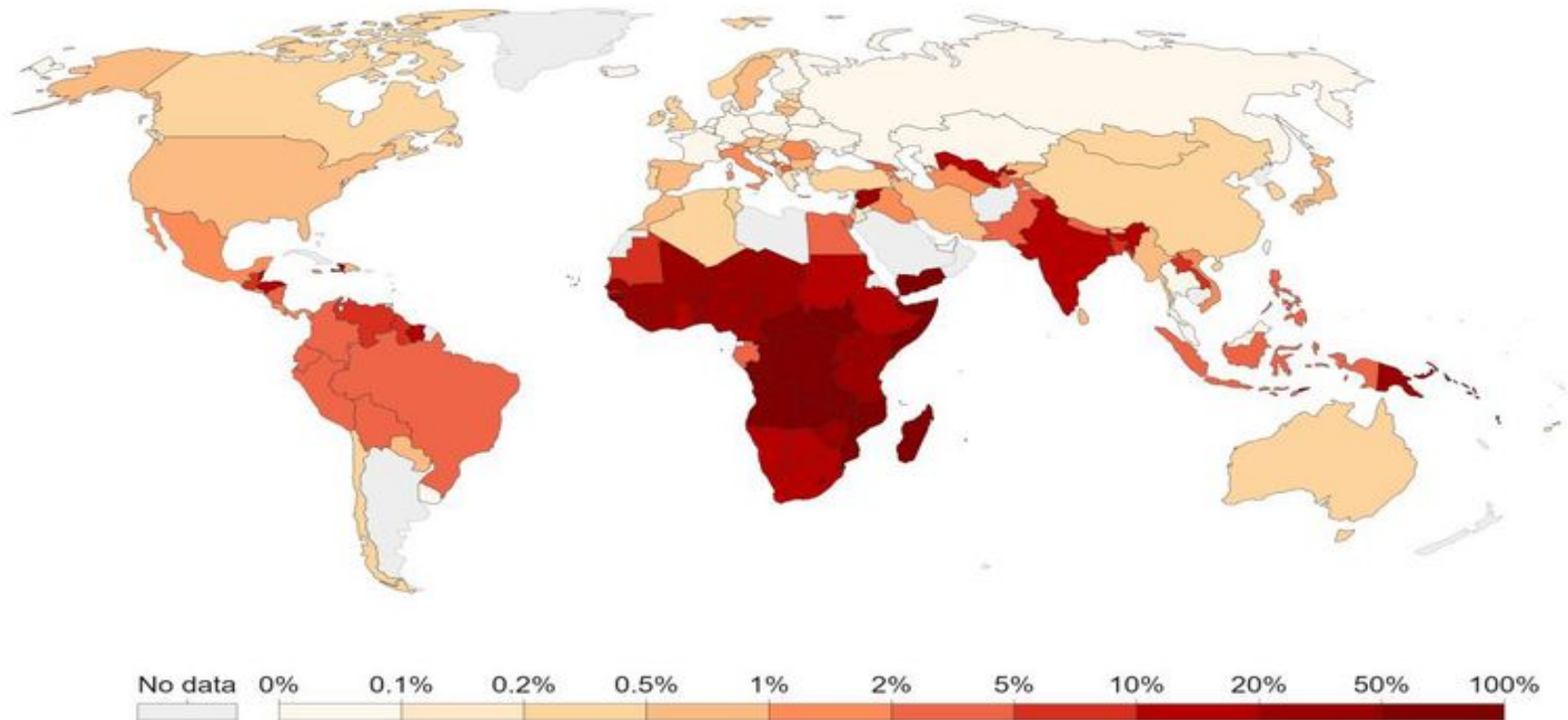
% all blonds

World map of natural hair colours

Share of population in extreme poverty, 2019

The share of individuals living below the International Poverty Line of 1.90 international-\$ per day.

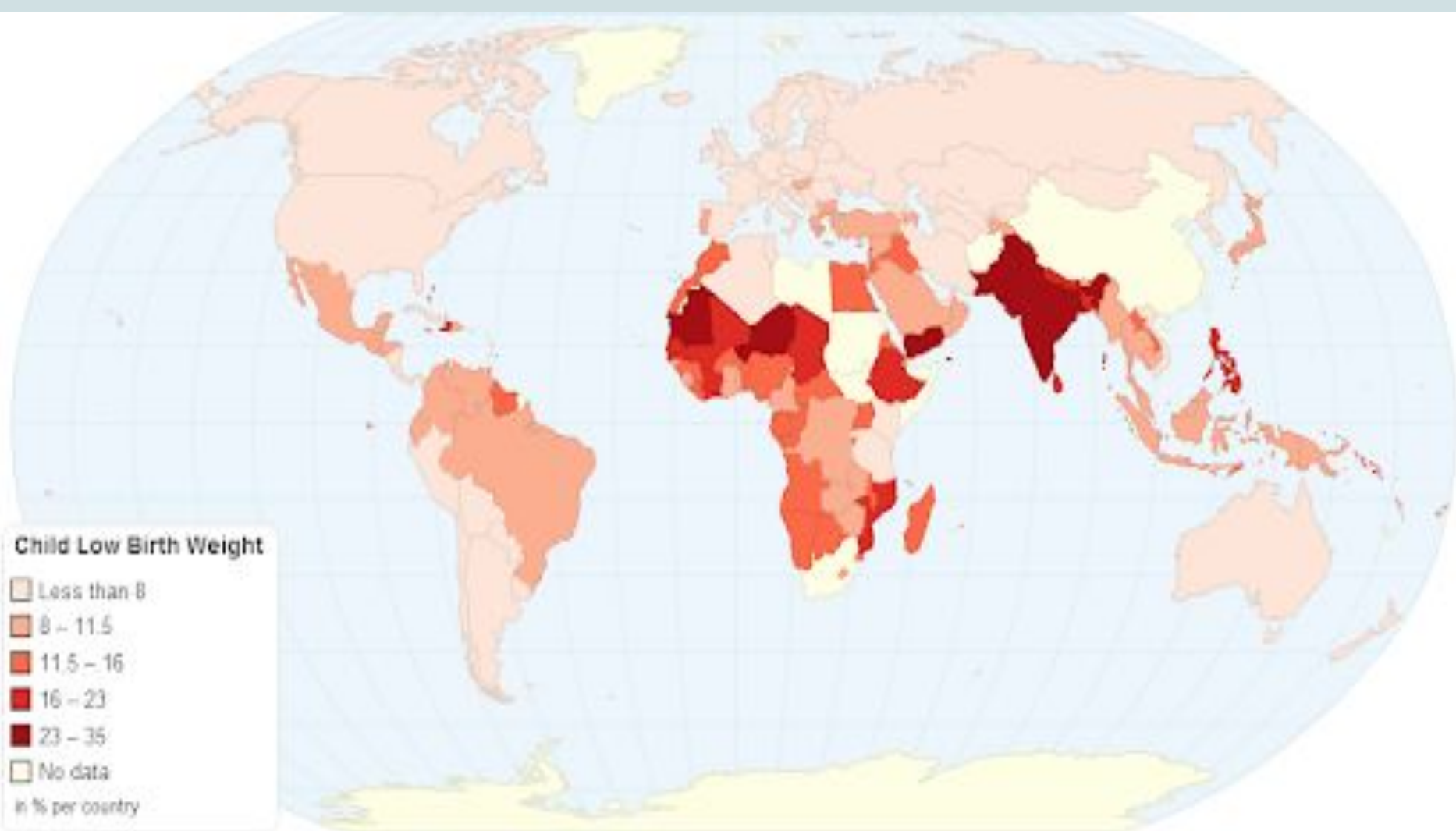
Our World
in Data

Source: World Bank PovcalNet

Note: Figures relate to household income or consumption per person, measured in international-\$ (in 2011 PPP prices) to account for price differences across countries and inflation over time.

OurWorldInData.org/extreme-poverty • CC BY

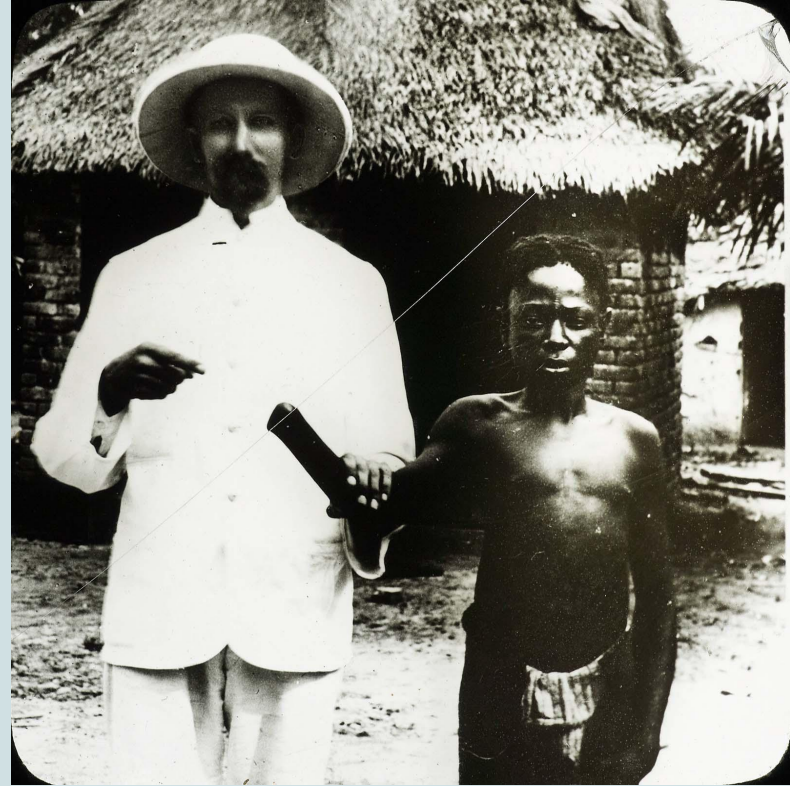
Why Nations Fail. The Origins of Power, Prosperity and Poverty

Είναι η γεωγραφία και οι τοπολογικές ιδιότητες που καθορίζουν την ανάπτυξη, είναι η κουλτούρα, είναι οι ασθένειες, είναι η οικονομία; Οι Acemoglu και Robinson δίνουν τη δική τους απάντηση με τρόπο σχεδόν απόλυτο και κατηγορηματικό: «Είναι η πολιτική» μάς λένε, είναι οι θεσμοί.

- Οι πολιτικοί θεσμοί, υποστηρίζουν οι συγγραφείς, καθορίζουν την ποιότητα των οικονομικών θεσμών μιας χώρας
- Τα έθνη παρακμάζουν, λένε, γιατί οι ολιγαρχίες της εξουσίας παίρνουν αποφάσεις που οδηγούν στην ένδεια μεγάλες ομάδες πολιτών

Κοινωνία & Οικονομία:

Ο Ρόλος του Κοινωνικού Περιβάλλοντος !!!

- **Μαρία Μοντεσσόρι** (1870-1952): η παιδαγωγός που άλλαξε την εκπαίδευση ...

- 1) Φέρνει όλα τα έπιπλα στο ύψος των παιδιών(προσβασιμότητα!!!)
- 2) Οικογενειακό κλίμα, αλληλεγγύη, συνεργασία & ελευθερία στην επιλογή
- 3) Ενεργητική Μάθηση: κονστρουκτιβισμός
- 4) Τα παιδιά μεταβιβάζουν τις αλλαγές στις κοινότητές τους

Κοινωνία & Οικονομία:

Ο Ρόλος του Κοινωνικού Περιβάλλοντος !!!

- Αλεξάντερ Σάδερλαντ Νηλ (1883-1973): το σχολείο της ελευθερίας ...

Ο ιδρυτής του Summerhill, **A.S. Neill**, γεννήθηκε στη Σκωτία το 1883. Ο πατέρας του, διευθυντής του σχολείου στο Forfar, ήταν **ένας ιδιαίτερα πουριτανός άνδρας** που διακρίνονταν για την **αυστηρότητα** που επεδείκνυε στους μαθητές του, σύμφωνα άλλωστε και με το παιδαγωγικό πνεύμα της εποχής.

Το 1917 ο Neill επισκέφτηκε μια κοινότητα για εγκληματίες εφήβους και είδε την αυτοδιοίκηση στην πράξη. Από τον Lane, διευθυντή της κοινότητας αυτής, κατανόησε βαθιά πως τα παιδιά έχουν μια έμφυτη τάση καλοσύνης.

Κοινωνία & Οικονομία:

Ο Ρόλος του Κοινωνικού Περιβάλλοντος !!!

- Αλεξάντερ Σάδερλαντ Νηλ (1883-1973): το σχολείο της ελευθερίας ...

Το 1921 ίδρυσε μαζί με άλλους εκπαιδευτικούς το σχολείο του Summerhill, το οποίο και διοίκησε ως τον θάνατο του, το 1973.

- Η βασική του θέση ήταν να κάνει το σχολείο κατάλληλο για τα παιδιά – κι όχι τα παιδιά κατάλληλα για το σχολείο.
- Σύμφωνα με τον Νηλ τα παιδιά μαθαίνουν και αναπτύσσονται καλύτερα ελεύθερα από καταναγκασμούς. Όλα τα μαθήματα είναι προαιρετικά και οι μαθητές είναι ελεύθεροι να επιλέξουν πώς θα αξιοποιήσουν τον χρόνο τους.

Κοινωνία & Οικονομία:

Ο Ρόλος του Κοινωνικού Περιβάλλοντος !!!

- Ο κύκλος των χαμένων ποιητών (ταινία): ένα διαφορετικό σχολείο ...

Η ταινία διαδραματίζεται στην αριστοκρατική και συντηρητική Ακαδημία Γουέλτον, στο Βερμόντ, το 1959. Οι έφηβοι μαθητές της πρέπει να διαπαιδαγωγούνται με τέτοιο πνεύμα ώστε χωρίς αντιστάσεις να γίνουν υποδειγματικοί πολίτες ακολουθώντας το αδιαπραγμάτευτο τετράπτυχο «Παράδοση, Τιμή, Πειθαρχία, Διάκριση». Ο ντροπαλός Τοντ Άντερσον είναι ο νέος μαθητής του αυστηρού σχολείου αρρένων, όπου ο αδελφός του υπήρξε αριστούχος. Ο συγκάτοικός του, Νιλ, έξυπνος και δημοφιλής, ζει με την καταπίεση του πατέρα του. Η ζωή των δύο και των υπολοίπων συμμαθητών τους θα αλλάξει σύντομα με την έλευση ενός καινούργιου καθηγητή, του Κίτινγκ, που θα τους σπρώξει να πάνε ενάντια στο κατεστημένο. Ο Κίτινγκ, ο οποίος είχε φοιτήσει στην Ακαδημία Γουέλτον, τους συστήνει στην άτυπη μυστική λέσχη λογοτεχνίας «Ο Κύκλος των Χαμένων Ποιητών». Εκεί ο Κίτινγκ θα ενθαρρύνει τους μαθητές του να πάνε κόντρα στο σύστημα και να είναι σοφοί και όχι ηλίθιοι όταν θα διαμαρτύρονται εναντίον του. Ο καθένας από τα παιδιά θα το κάνει με τον δικό του τρόπο, και η ζωή τους θα αλλάξει για πάντα...

Κοινωνία & Οικονομία:

Από που ξεκινήσαμε;

Η κοινοτική ζωή

(αφετηρία στην ιστορία της εξέλιξης των κοινωνιών)

- ΔΕΝ υπήρχε ατομική ιδιοκτησία (ούτε εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο)
- Απουσία κοινωνικών τάξεων
- Χαμηλή παραγωγικότητα (περιορισμένη τεχνολογία)
- Παραγωγή = Κατανάλωση (απουσία πλεονάσματος)
- Απουσία καταμερισμού της εργασίας

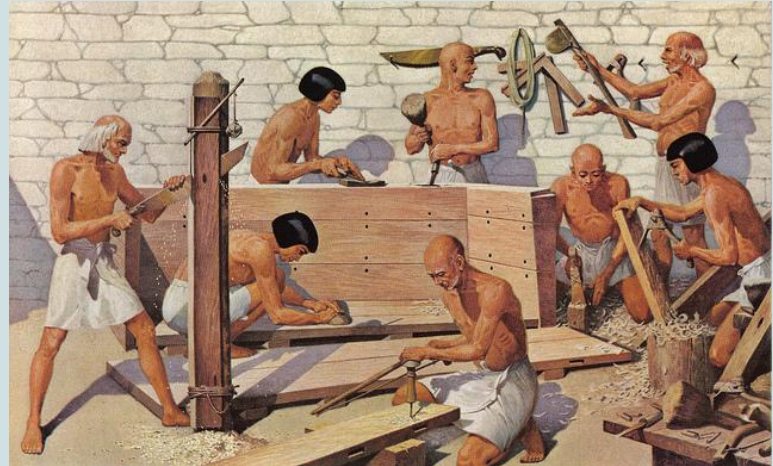
Κοινωνία & Οικονομία:

Από που ξεκινήσαμε;

- **Λίθινη Εποχή**
(ξεκίνησε πριν από 2,5 εκ.
χρόνια και τελείωσε μεταξύ
του 8.700 πχ και 2.000 πχ)

- **Η Εποχή του Χαλκού**
(3.000 πχ με 1.100 πχ)

Κοινωνία & Οικονομία:

Ο ρόλος της φωτιάς

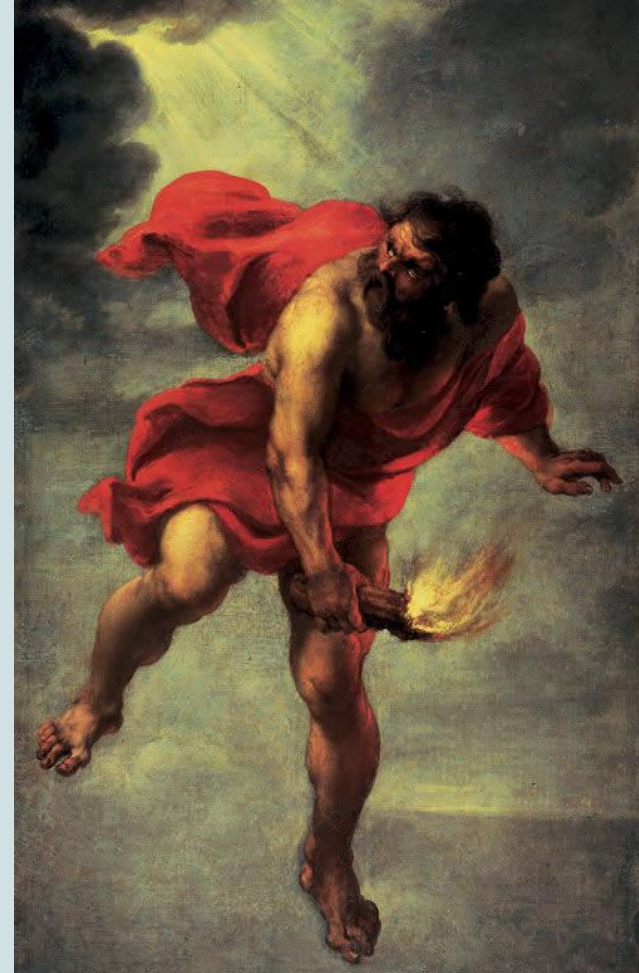
Το πέρασμα από την “άγρια” κατάσταση στον “πολιτισμό” !!!

Η βελτίωση της τεχνολογίας φέρνει στην επιφάνεια ένα νέο ζήτημα:

Παραγωγή > Κατανάλωση

**Ποιος θα γίνει ο ιδιοκτήτης του πλεονάσματος
(βλ. το ζήτημα της διανομής) ;;;**

- Από τα πρωτόγονα (βλ. λίθινα) εργαλεία στην τιθάσευση της φωτιάς (βλ. εποχή του χαλκού).
- Σταδιακά, ο άνθρωπος περνάει σε μια νέα εποχή: εξημερώνει τα ζώα (κτηνοτροφία) και αρχίζει να καλλιεργεί τη γη (γεωργία).
- Η βελτίωση της τεχνολογίας αυξάνει σημαντικά τον όγκο της παραγωγής.
- Τα πλεονάσματα διαμορφώνουν τις συνθήκες για τη γέννηση της ατομικής ιδιοκτησίας. Οι πρώην κοινοτικές γαίες περνάνε στα χέρια ιδιωτών. Οι πιο πλούσιες οικογένειες διαμορφώνουν τους όρους για την υπεράσπιση των οικονομικών τους συμφερόντων (βλ. γέννηση του κράτους)

Κοινωνία & Οικονομία:

Καταμερισμός Εργασίας & Χρήμα

Πλέον, υπάρχει ένας καταμερισμός της εργασίας.

Αρχικά, το χρήμα απουσιάζει. Οι κάτοικοι λειτουργούν με ανταλλαγές προϊόντων (αντιπραγματισμός).

Για παράδειγμα, *ο γεωργός έχει ανάγκη από κρέας αλλά και ο κτηνοτρόφος έχει ανάγκη τα σιτηρά.*

Αυτός που επεξεργάζεται τον πηλό έχει ανάγκη από κρέας και σιτηρά, αλλά και ο γεωργός και ο κτηνοτρόφος έχουν ανάγκη τα μαγειρικά σκεύη.

Πόσο εύκολο όμως είναι να πραγματοποιείς ανταλλαγές με αυτόν τον τρόπο ; ; ;

Σταδιακά, το ΧΡΗΜΑ μετατρέπεται σε κοινωνικά αποδεκτό μέσο συναλλαγών !!!

